

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВИЙ РИНОК РЕСУРСІВ, ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ**

м.Кропивницький-2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до дисципліни.
3. Мета і завдання дисципліни.
4. Формат дисципліни.
5. Результати навчання.
6. Обсяг дисципліни.
7. Ознаки дисципліни.
8. Пререквізити.
9. Технічне та програмне забезпечення/обладнання.
10. Політика курсу.
11. Навчально-методична карта дисципліни.
12. Система оцінювання та вимоги.
13. Рекомендовані джерела інформації.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Світовий ринок ресурсів, товарів та послуг
Викладач	Романюк Людмила Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент
Контактний телефон	050-144-56-17
E-mail:	Ljudmyla.romaniuk@gmail.com
Консультації	<i>очні</i> – відповідно до затвердженого графіку консультацій; <i>онлайн</i> – е-листування, у месенджері (Facebook-Messenger), вебіари на платформі Zoom (за запитом здобувача вищої освіти)
Система дистанційного навчання	moodle.kntu.kr.ua/DistancelearningCNTU

2. Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Світовий ринок товарів, ресурсів та послуг» належить до групи дисциплін вибіркового циклу. Здобувачі вищої освіти отримують теоретичні знання щодо сутності світового ринку. Вивчення дисципліни підвищує рівень кваліфікації та надає практичних навичок щодо визначення кон'юнктури світового ринку ресурсів, товарів та послуг.

3. Мета і завдання дисципліни

Мета полягає у формуванні у студентів системи знань з теорії і практики самоуправління і досягнення успіху в особистому житті та професійній діяльності.

Предмет дисципліни – комплекс сучасних соціальних, психологічних та психофізіологічних технологій, застосування яких дозволяє суттєво підвищити використання потенціалу людини.

Завдання полягає у розкритті факторів, які впливають на досягнення успіху людини в особистому житті та професійній діяльності; методів самооцінки та розвитку окремих здібностей; постановки цілей та планування шляху їх досягнення; ефективно організації особистої діяльності; набуття необхідних вмінь для реалізації успішної кар'єри.

Знання та досвід, отримані студентами при вивченні даної дисципліни, спрямовані на їх застосування для ефективного управління своєю життєдіяльністю як в процесі навчання в університеті, так і в подальшій професійній діяльності та особистому житті.

4. Формат дисципліни

Для денної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій у поєднанні із практичними роботами, виконанням самостійно підготовлених завдань.

Формат очний (offline / Facetoface).

Для заочної форми навчання:

Формат очний (offline / Facetoface), у міжсесійний період – дистанційний (online).

5.Результативнавчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність світового ринку;
- формування та етапи розвитку суспільного виробництва на світовому ринку;
- світові товарні ринки та їх структуру;
- кон'юнктуру світового ринку ресурсів, товарів та послуг;
- види міжнародних стратегій;
- сутність стратегічних альянсів, їх переваги та недоліки;
- будову гармонізованої системи опису та кодування товарів;

уміти:

- розв'язувати складні спеціалізовані задачі та прикладні проблеми на ринку товарів, ресурсів та послуг;
- аналізувати моделі розвитку національних економік та визначати їх роль у сучасній світогосподарській системі;
- оцінювати макроекономічну політику та виокремлювати її види у країнах з різним рівнем економічного розвитку;
- аналізувати та оцінювати стан розвитку країн світу.

6.Обсягдисципліни

Видзаняття	Кількістьгодин
Лекції	14
Практичнізаняття	14
Самостійна робота	92
Всього	120

7.Ознакидисципліни

Ріквикладання	Курс (рікнавчання)	Семестр	Кількість кредитів /годин	Кількість змістовихмодулів	Вид підсумковогоконтролю	Нормативна/вибіркова
2021/2022	III	5	4/120	2	Іспит	Вибіркова

8.Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Світовий ринок товарів, ресурсів та послуг» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: «Основи економічної теорії», «Менеджмент та маркетинг інформаційних продуктів та послуг».

9. Технічна програма забезпечення/обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

10. Політика курсу

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять – важлива складова навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізнення на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: «Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ» (http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf); «Положення про організацію вивчення вибіркового навчального плану та формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/vibir.pdf>); «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЦНТУ» (<http://www.kntu.kr.ua/?view=univer&id=50>).; «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦНТУ». Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/polozh_system_yakosti.pdf.

11. Навчально-методична карта дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1			
Тема 1. Виникнення світового ринку і стадій його розвитку. Сутність світового ринку. Формування та етапи розвитку суспільного виробництва на світовому ринку. Характерні риси світового капіталістичного ринку. Місце країн, що розвиваються, в системі світового ринку.	2	2	7
Тема 2. Світовий ринок: сутність та головні риси. Сутність та сучасні напрями розвитку світового товарного ринку. Світові товарні ринки та їх структура. Кон'юнктура світового ринку ресурсів, товарів та послуг. Принципи діяльності суб'єктів господарювання на світовому ринку ресурсів, товарів та послуг.	2		7
Тема 3. Стратегія успіху на світовому ринку. Стратегічні цілі діяльності фірми на світовому ринку. Характеристика факторів виходу на світовий ринок. Види міжнародних стратегій. Сутність стратегічних чинників, їх переваги та недоліки.	2	2	7
Тема 4. Міжнародні товарні номенклатури. Гармонізована система опису та кодування товарів. Стандарти міжнародної організації зі стандартизації (ISO). Особливості штрихового кодування інформації.	2	2	7
Змістовий модуль 2			
Тема 5. Світовий ринок послуг. Особливості розвитку світового ринку послуг у сучасних умовах. Сутність та класифікація послуг. Міжнародний ринок транспортних та страхових послуг. Міжнародне регулювання ринку послуг.	2	2	7
Тема 6. Світовий ринок науково-технічних знань. Світовий ринок технологій. Форми міжнародного трансферу технологій. Розвиток національної економіки за рахунок науково-технічного прогресу. Участь України у міжнародних науково-технічних програмах.	2		7
Тема 7. Світовий ринок непродовольчих товарів народного споживання. Структура та характерні особливості розвитку світового ринку промислових товарів. Світовий ринок товарів тривалого користування.		2	7
Тема 8. Світовий ринок непродовольчих товарів та сировини. Світовий ринок паливно-енергетичних ресурсів. Світовий ринок дорогоцінних металів та діамантів. Світовий ринок лісових, целюлозно-паперових товарів. Світовий ринок металу.		2	7

Тема 9. Україна на світовому ринку ресурсів, товарів та послуг. Сучасні зовнішньоекономічні відносини України. Інтереси України в різних країнах світу	2	2	6
Разом	14	14	62

12. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: іспит.

Контроль знань та умінь здобувачів (поточний та підсумковий) здійснюється за кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в ЦНТУ. Рівень засвоєння студентом теоретичного та практичного навчального матеріалу оцінюється за стобальною та чотирирівневою шкалами оцінювання. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни та виводиться як сума проміжних оцінок за вивчення змістових модулів. Остаточна оцінка рівня знань студента складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої відводиться 60 балів, та рейтингу з атестації (іспит) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Світовий ринок товарів, ресурсів та послуг»

Поточний контроль та самостійна робота																Підсумковий контроль		
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								Всього	Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ЗК 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	ЗК 2			
3	3	3	3	3	3	2	10	3	3	3	3	3	3	2	10	60	40	100

Примітка: T1, T2, ..., T14 – тижні, ЗК1, ЗК2 – підсумковий змістовий контроль

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті.

Рівень знань оцінюється:

«Відмінно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання у процесі аналізу практичного матеріалу, висловлює власне ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

«Добре» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, викладає його аргументовано, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює власні міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або у процесі аналізу практичного матеріалу.

«Задовільно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або

відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

«Незадовільно» / «Не зараховано» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Переведення підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, в екзаменаційну (залікову) за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється за відповідною шкалою.

Шкала оцінювання

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка		
		За національною системою (іспит, диференційований залік: курсова робота, практика)	За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	Зараховано	90–100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середньогорівня з кількома помилками	4 (добре)	Зараховано	82–89
C	ДОБРЕ – в цілому правильна робота з певною кількістю грубих помилок			74–81
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	Зараховано	64–73
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії			60–63
FХ	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	Незараховано	35–59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота			1–34

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів визначені [Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ](#) (С. 28 – 31).

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Аналіз ринкової кон'юнктури: навч. посіб. / А.В. Андрейченко [та ін.]. ОНЕУ – Одеса, 2014. 345 с.
2. Березовенко С.М. Кон'юктурасвітовихтоварнихринків: підручник для студ. вищих навч. закл. / Київський національний університет Тараса Шевченка: ВПЦ «Київський ун-т», Київ, 2008. 271 с.
3. Буров А. С. Кон'юктурамировыхрынковтоваров и услуг: учебное пособие: Экзамен, Москва, 2005. – 160 с.
4. Іванова Л.О. Кон'юктураринків: начальний посібник.
URL: http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/11839/1/KR_posibnyk_10112015.pdf
5. Карпов В. А., Кучеренко В.Р. Маркетинг: прогнозування кон'юнктури ринку: навч. посібник: Товариство «Знання», КОО, Київ, 2001. 215 с.

6. Кучеренко В. Р., Карпов В. А. Основи економічної кон'юнктури: Центр навчальної літератури, Київ, 2004. 224 с.
7. Ляшенко Г. П. Кон'юнктурні дослідження на світових ринках: Академія ДПС України, Ірпінь, 2003. 92 с.
8. Набок І. І. Кон'юнктура світових товарних ринків. Навч. посібник: НАУ, Київ, 2018. 193 с.
9. Пазуха М. Д. Кон'юнктура світових товарних ринків: Навч. посібник: Центр навчальної літератури, Київ, 2008. 272 с.

Допоміжні:

10. Березин И. С. Практика исследования рынков: Бератор-Пресс, Москва, 2003. – 376с.
11. Дослідження ринку: конспект лекцій / укладачі: Г. А. Мішеніна, Ю. Т. Матвєєва. – Сумський державний університет, Суми, 2015. 185с.
12. Інфраструктура товарного ринку. Моніторинг товарних ринків України: навч. посібник / [під ред. І. В. Сороки]. НМУВО МОН України, НВФ «Студцентр», Київ, 2002. 607 с.
13. Міжнародний агробізнес: навч. посібник / [за ред. д. е. н, проф., акад. Сіваченка І. Ю.]. – К.: ЦУЛ, 2003. – 208 с.
14. Міжнародні ринки ресурсів: навч. посібник / за ред. проф. Ю. В. Макогона. Центр навчальної літератури, Київ, 2005. 194 с.
15. Мошин Ю. Н. Анализ конъюнктуры потребительского рынка: учебное пособие: Изд-во УРАО, Москва, 2004. 168 с.
16. Поляков В. В. Прогнозирование мирового товарного рынка, Экзамен, Москва, 2002. 288 с.
17. Світовий ринок товарів та послуг: підручник. Ч. 1. / за ред. А. А. Мазаракі, Київ. нац. торг. економ. ун.-т, Київ, 2005. 319 с.
18. Світовий ринок товарів та послуг: підручник: у 2 ч. / за ред. А. А. Мазаракі – Ч. 2. Київ. нац. торг. екон. ун.-т., Київ, 2006. 318 с.
19. Чаус І. В. Світовий ринок товарів та послуг: опорний конспект лекцій: ЦУЛ, Київ, 2004. 246 с.

Інформаційні ресурси:

1. www.president.gov.ua – офіційний сайт Президента України
2. www.rada.gov.ua – офіційний сайт Верховної Ради України
3. www.ac-rada.gov.ua – офіційний сайт Рахункової палати України
4. www.kmu.gov.ua – офіційний сайт Кабінету міністрів України
5. www.unctad.org – Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД).
6. www.wto.org – Світова організація торгівлі (WTO).